

FOGADÓ

ORSZÁGOS VENDEGLŐSZAKKÖZLÖNY.

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ERDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Szekesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai, Tolnavármegyei, Kassai-, Érsebelfelvári, Brassómezei-, Csepeli-, Sárvár és vidéki-, Pécs-Baranyai-, Kispetszentlőrinci-, Nemetújvári-, Léva-vidéki-, Szatmármegyei-, Zombori-, Nemesócsa és vidéki-, Hunyadvármegyei-, Csongrádvármegyei-, Sopronaloldéki-, Sárosmezei-, Budalok és környéke-, Érsekújvár és vidéke-, Ceglédi-, Marosvásárhelyi és Marostorda-megyei-, Mezővár-, Turkeve és Dévaványai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsmáros és kávé ipartársulatok illetve egyleteknek: az Aradi pincor öns. és elh. egylet és több jéteknő pincor-asztaltársaságnak és községi vendéglős-csoportnak.

ELŐFIZETÉS: Egy évre 12. félszere 6 K.
LAPMEGJELENÉS: 1-en és 15-en

Szerkesztő és lapkiadó: FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., GYULAI PÁL-U. 9.

Étlapok változása.

A magyaros főzötudás érvényesítése.

A hus, zsír és más éftajta élelmicikkék drágaságának megcsappanását várták a friss gyümölcsöt és új főzelék-féléket hozó Tavasz s Nyártól, ami azonban eddig sem következett be. De nem fog következni ezután se, minthogy a zsír- és husneműk drágasága sem ezen az okon, hanem egész más körülmény okán, főként pedig azért állott elő, mert megfogyatkozott a jószágállomány. Ez hozta magával, hogy a hus és zsír ma drágább mint valaha volt (nemcsak nálunk és szövetségeseinknél, hanem minden háboruban lévő népnél) és hogy egyes helyeken még alább kellett szállítani a husevási igényeket. Németországban több mint egy hete husgyere szolgálják ki a vevőket s ily módon felntöttek, személyenkint naponta csak 360 gram hust kaphatnak.

A husfogyasztás ez újabb korlátozása folytán a vendéglői étlapok is megváltoztak és pedig olyképen, hogy csak két husétel szerepelhet az étlapon. A vendéglői konyhaművészet az elmaradt husételek helyét most: szárnyas, hal, vad és főzelék-félékkel igyekszik pótolni. Hasonló rendet terveznek be hozni a bécsi vendéglőkbe is. Itt a város vezetősége a vendéglősök képviselőivel együtt tárgyal az étlapok egyszerűsítésén. A cél itt is a husfogyasztás korlátozása s a zsír és vaj kiméltése. Szóval, Bécsben is változás előtt állanak az étlapok. Mind a két helyen pedig azon újabb és nehezebb gond gyöttri a szakembereket, hogy a főbb husoknak ekként való megfogyatkozása folytán, mint tudjanak mégis elégséges és jó ételeket előállítani.

Minderre nálunk még nem került sor és olyan formában, amint ez a fenti helyeken van, nem is fog kerülni. Egyszerű magyarázata pedig ennek az, hogy mi termelő ország vagyunk és ebben a kedves kánánban, még gyenge termésű éveken is terem annyi, hogy a fölösleghől másoknak is tudunk eladni. Így a mi vendéglőinkben is, még a régi rend

uralkodik. Leszámítva a két hustalan napot, meg a nagy drágaságot és egyes husfajták s a zsiradék beszerzésének nehézségeit. Épen azért, hogy e régi rend alapja valahogy erősebben meg ne rendülhessen és az élelmicikkék beszerzése körül még nagyobb nehézségek ne támadjanak; az illetékes köröknek itt is tervbe kellett venni a husfogyasztás korlátozását, aminek aztán elmaradhatatlan következménye lesz a vendéglői étlapok egyszerűsítése. Egyszóval, mi is el lehetünk készülve egy kis étlap-változásra és az ilyen változással járó újabb nehézségekre. Ezt azonban a mi vendéglőseink kevésbé fogják érezni akkor, ha betartják a régi rendet, vagyis ha érvényre fogják emelni azt a magyaros főzési rendszert, amivel csak ők, a magyar vendéglősök — és más ország vendéglősei se — rendelkeznek. Mert csak a magyar főzötudás képes olyan főzelék-féléket és vad, szárnyas, hal és aprólékhusokból olyan izletes ételeket előállítani, amelyek az egyes husfajták hiánya pótlására teljesen alkalmasak. És ha a mi vendéglőseink és vendéglősnéink ezt a főzői tudást komolyan érvényesíteni is töreksznek; lehet akkor a husfogyasztásnak bármily nagymérvű korlátozása, az ebből eredő hiányt nálunk sem a közéletmező vendéglősök, sem a községek nem fogják megérezni.

A Fogadó hosszu évek óta foglalkozik a magyar konyha és a magyar konyha főzési rendszerének kérdésével. Az ilyen oktató és tanulmányozó cikkeknek egész sorát hoztuk és kimutattuk, hogy a legjobbat, izletesebbet, és változatosabbat: leveses ételek, főzelék-félék és tészta-félékben csakis a magyar konyha képes adni. Tehát, ha a mi konyhaművészetünk tényleg ennek a rendszernek az alapjára helyezkedik és ebben igyekszik fejlődni; akkor — és csakis akkor — elérhető az, hogy jobban élmi és táplálkozni sehol a világon nem lesz lehetséges, mint nálunk Magyarországon.

Valamikor a francia konyha volt az, amely ezen a téren hódított (és az egész művelt világot meghódította) s amely nem kis rész-

TARTALOM:

Étlapok változása.
Társulati Élet.
Csak magyarul.
A bécsi pincéranonc és továbbképző iskola evforduló ünnepélye.
Kévs a jó bor. (Táplálfai G.)
Az idői sörtermelés, a vendéglők sörszükséglete és a külső fogyasztási piacok bővítése.
Külföldi közlemények.
A mi katonáink.
Nyitlér.
Utleti hírek.
Szerkesztői üzenetek — Hirdetések.

ORSZÁGOS VENDEGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Ühívás és értesítés. Fölhivának azon vidéki vendéglősök és kocsmárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesület”-nek még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelentsek be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. *Bertrás díj: 2 korona. Évi tagdíj: 4 korona. az „O. V. Egyesület” tagjainak szakügyekben tájékoztatás és esetleg jogtanácsot díjtalan nyújt, ha az iródához fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszbelég mellékelendő.* *Az elművés.*

SZEKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA.

Hivatalos helyisége: VIII. Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az íránt az ipartársulat iródájához fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közölhetik.

Előfizetés.

A 1. előfizetők kértnek, hogy esedékes előfizetésüket a lejáratkor pontosan utassák meg. Fogadó kiadóhivatala, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

„FOGADÓ-NYOMDA”

uj helyisége.

Budapest,

VIII. ker., József-utca 56. szám.

Telefon: József 39—70.

„FOGADÓ NYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT”

BUDAPEST, VIII. KERÜLET
JÓZSEF-UTCA 56. SZÁM.

Távbeszélő:
(Telefon) JÓZSEF 39—70.

Vendéglői és ávéházi nyomtatványok nagy raktára. A legszebb és izlésesb kivitelben készülnek: Tolyóiratok, árjegyzékek, társulati és egyélt évi jelentések, közgyűlési meghívók és az összes fogadói, vendéglői és kávéházi nyomtatványok u. m.: étlapok, borjegyzékek, konyha-, sőtés és kávéházi ívek, asztalkártyák, bérletfüzetek, szobajelentések stb. □ □ □

ben segítette előmozdítani azt a nagy *időforjálmát*, amelynek Franciaország a mostani háboru előtti fényét és nagy gazdagságát köszönhetette. A mostaninál soha nem volt — és nem lesz — jobb alkalom arra, hogy azt a vezető szerepet ezen a téren mi ragadjuk magunkhoz. A magyar vendéglősöknek, kitűnő konyha- és főzési rendszerük-nél fogva minden módjuk meg van ehhez. Csak érvényre emelni illetve megismerni és a gyakorlatban teljesen kifejezésre juttatni kell ezt a rendszert. Erre viszont egész jó alkalomnak kinálkozik a huszofgyasztás korlátozása, ami egyszerűségi kényszerítő okok is, hogy a hiányt pótló felélek- és más ételfélék minél jobban és ízletesebben legyenek előállítva. A magyar vendéglős ezekre legyenek figyelemmel és ezekre helyezzenek súlyt az étlapok változásánál.

Csak magyarul.

Fogadót, vendéglőt vagy kávéházat ha létesítünk (nyitunk), csak magyaros hangzású címmel lássuk el, vagy a saját nevünk „címen” vezessük. Fogadói (szállodai) üzletnél ne a „szálloda” szót, hanem a „fogadó” szót alkalmazzuk, mert a „szálloda” nem magyaros, (az „Einkehrwirtschaft”-ből származik.) — „Beszálló-vendéglő” helyett a magyar névben is megörökített szép „Vendégfogadó” szót használjuk.

Étlapírásnál étlapírok és éthordók ne használjanak idegen. pl. francia és angol ételneveket. Csak magyarul írjanak. A magyar becsület és önérték teszi a mai időkben minden magyarnak kötelességévé, hogy: csak magyarul gondolkozzon és cselekedjen.

A magyar nyelv tisztasága szempontjából csak e irandó. Ez (ezre) betűt se névben, se más szóban ne írjon senki.

Magyarságunk védelméhez hozzátartozik, hogy vendéglősünk és kávéházasunkban csak magyar terméket, (pl. magyar pezszt, ásványvizet, sajtot és egyéb cikkeket) tartunk. És mindenképen arra törekedjünk, hogy magyarságunkat erősítsük és önmagunkat — s ne az idegeneket — gazdagítsuk.

TÁRSULATI ÉLET

Háborus közgyűlések.

A vendéglős ipartársulatok évi közgyűléseiket az idén jórészint nem tartották meg, és pedig azon egyszerű okból, mert vezető választmányai, valamint rendes tagjaik közül többen katonáskodnak és harcolnak. Ugyanezen okból mondott le az évi közgyűlés megtartásáról a Székesf. vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata is. A vezetőség ezt egy utóbbi választmányi ülésen határozta és ennek alapján a társulat tagjainak körlevélben számolt be, megküldte egyben az évi mérleget is. A tagoknak megküldött körlevél így szól:

A társulat tisztelt tagjaihoz!

Van szerencsénk a t. tagtársakat értesíteni, hogy azon ténykörülményre való tekintettel, hogy igen sok tagtársunk néptólkelő katonai szolgálatéire hivatván be, számosan pedig üzletüket bezárták és megszűntek tagok lenni, elhatároztuk, hogy ez évben nem hívunk egybe közgyűlést, mert egyszerűségi nem látjuk biztosítva a közgyűlés határozatképességét és másrészt a társulatnál viselt tisztségük föl nem lehet megosztani azokat a kartársakat, kik katonai szolgálatban a fővárostól távol vannak.

Mondanunk sem kell, hogy a háborus állapot ipartársulatunk tagdíjbevételeire is nagyon sújtólag hatott, noha a társulat kiadásai nem csökkentek, azok fedezésére gondoskodnunk kell. Ez oknál

fogva arra kérjük t. tagtársainkat, hogy a tagdíjakat pontosan fizessék és ne maradjanak hátralékban a tagdíjakkal.

A hadikölcsönből az első jegyzés alkalmával 10.000 korona értékű kötvényt vettünk, azt ki is fizettük. A második jegyzésből lombardközlésön utján újabb 10.000 koronát jegyeztünk, melynek értékét a kötvények kamatjával törlesztjük. A vagyon alakulását és állandékát a va-gyonmérleghen mutatjuk ki. A társulat tisztja vagyona az 1915. év végével: 14.847 korona 89 fillér.

A társulat ügyeit az 1915. évben tartott közgyűlésen választott tisztikar vezetői tovább a közgyűlésig. — A múlt év aug. hó 19-én elhalálozott társulati pénztáros, Fehér Sándor, felejtethen kartársunk helyébe Bischof Pál kartársunkat, a társulat választmányi tagját, bízunk meg a pénztári tisztséggel a legközelebbi közgyűlésig.

Az ipartársulat választmányja

Hajós Károly s. k.

elnök.

Az évi kimutatásból közöljük a következő tételket: *Bevétel* 1915-ben 5682 K 25 f., *Kiadás:* 5642 K 08 f., vagyonállapot: 14.847 K 89 f. — A hadavonulatak és a harciéren elesett hősök családjai javára gyűjtés eredménye 601 K 64 f., ezt az összeget a társulat a Székesfőváros központi pénztárába fizette be a jelzett célra. Hadikölcsön kötvényből két jegyzésből 20.000 K értékűt jegyeztük, mire azonban 9400 kor. még tartozik. Ezt a tartozást a kötvényszámlájával törlesztjük.

Kevés a jó bor.

Alma- és gyümölcsbor a vendéglősökben.

Ilyen című közleménye a Fogadó május szamanak a borok hiánya és drágasága kérdéssel foglalkozott. Lapunknak egy régi, öreg barátja, erre a közleményünkre a következő sorokat küldte be.

Fogadó lapunknak talán kissé korai sz aggodalma az ideai bortermést illetőleg, aminek ellenkezőjét a szőlők mostani szép állása mutatja. Ha lsten is ugy akarja — és ha a jó idő továbbra is ilyen kedvező marad — lesz az idén bor, buza olyan bőséges terméssel, amilyen már régen nem volt. Ha jól emlékszem, 1908-ban volt olyan szüret, hogy a szőlősgazdák hordói és egyéb boredényei kevésnek bizonyultak s ennek folytán az ilyesmivel rendelkező vendéglősök és kocsmárosok, 12—14, sőt 8—10 filléért is szerezhettek be nagymennyiségű borokat. (Én pl akkor valami 130 hl. jobb fajta borhoz, hl-kint 22 kor.-val jutattam). Hát, ilyen termésre van most kilátásunk; ha az idő jó marad — és különösen ha szép és napos őszünk lesz — borunk nemcsak sok, de jó-minőségű is lesz.

Nekem is van pár hold szőlőm s a termés, itt is a *legszebb reményekre jogosít*. (Hogy már egyszer én is éljek az újsgok szavaival). S ilyenek a többi itteni szőlők is és szőlősgazda társaim, mind a legvérmesebb reményeket táplálják a jötmémet illetőleg. Most a napokban, egy kis bor-beszerezési ügyben, bejártam Tolnát, Baranyát (Szekszárd és Villány táját), valamint a balatoni pincéket, sőt a móri hegyek alatt is voltam. A szőlők ezeken a helyeken is a legszebb virulásban vannak. Mindenütt sok és bőtermés ígérkezik.

Ha pedig holmi elemi csapások s a szőlőknek azok a bizonyos rovar-ellenségei (amiből há lsten, eddig nem sok van) nem lesz tönkre jó reményeinket és tényleg teszik elegendő mennyiségű és jó minőségű borunk, — kérdés, hogy szükséges lesz-e akkor is az alma és egyéb gyümölcs-boroknak a bevezetése? Az én véleményem perse az, ami a Fogadó-é. Vagyis ajánlatosnak tartom ennek a fogyasztási cikknek a bevezetését. A háboru után más fölfogások és más viszonyok fognak kialakulni s a mostani nagy „világégés” következtében, egy nagy rész lesz utalva az ilyen olcsóbb élvezeti cikkre. Tehát, mint „népítal”-nak — s mint aféle „árszabályozó” cikknek is — nagy jövője van az alma- és gyümölcsboroknak. Az én nézetem azonban az, hogy a kezdeményező lépéseket az illetékes kormányknak kellene megtenni. Hívjuk föl a földmívelésügyi minisztérium figyelmét, hogy ebből a termésből — ő vezesse be és rendezze az első szüretet.

Táplánfai B.

Az ideai sörtermelés, a vendéglősök sör-szükséglete és külső fogyasztási piacok biztosítása.

Maholnap benne vagyunk a sörtermelés nyarában, vagyis abban az időben, amikor a söröződéknél legfontosabb cikkek: árszükségletük megszerzéséről kell gondoskodni. Foglalkoznak is már ezzel a kérdéssel s itt-ott sajtói megemlékezés is volt róla. Ledszerű tehát, nekünk is szólni erről a tárgyról.

A hazai söröződéknél — szóltak egyes tudósítók — az előző termelési évadban 800.000 és a malátagyáraknak 240.000 mm. árpa megszerzését engedte meg a kormány, oly kikötéssel, hogy ezen mennyiségnek csak felét szabad kitermelni. Ez évi februárban pedig elrendelte a kormány a megszerzett árpa 50 százaléknak lefoglalását (rekvizitását) de megengedte, hogy a korábbi szerződésben kikötött sörszállítást 50 százalékkal caökcent-hetik. Az új termésnel kapcsolatban már most foglalkoznak a sörgyárak azzal a kérdéssel, hogy mennyi árpát vásárolhatnak sör- és malátagyártás céljából. Ugyancsak ilyen célból az osztrák sörgyárak is érdeklődtek sőt, már tapogatóztak is Budapesten. Utóbbiaknak más céljuk is van s ennek érdekében már mozgalmat is indítottak. Azt óhajtnak elérni, hogy ama söröződéknél, amelyek a háboru előtt foglalkoztak a sör kivitelével, engedjék meg, hogy a semleges és velünk szövetséges államokba a termésnek megfelelő arányban, megint szállíthassanak ki sört.

Mindez ma még csak tervelgetés, előkészítés és csak később, talán öt-hat hét múlva tudható meg, hogy kinek mennyi válik be a számításából. A hazai sörgyárak mindenesetre helyesen tennék, ha sörtermelésük biztosításával kapcsolatban, már most készülne és törekednének arra is, hogy az ausztriai sörgyárak által újból számításba vett sörkivitel kérdésében, legalább is arányos sikert érjenek el. Ebből a szempontból különösen ajánlatos a balkáni piac megszerzése és Bol-gáriában olyan tért biztosítani, hogy ott előnyben mindig a magyar sör és a magyar söröződékek álljanak. Ma ugyan még gyenge a talaj és a viszonyok annyira rendezetlenek, hogy szinte számítási alapul se lehetne igen venni az ottani fogyasztási teret. Ilyennek azonban csak a

jelen helyzetben látszik a kérdés, míg a közel jövőben, a háboru után egész más kialakulását s épp ellenkező képét fogjuk látni ennek az új gazdasági területeknek.

Amikor az ittenieket fölidezzük s a jövő ipargazdaságának eme fontos alapvető munkájára az érdekeltek figyelmét fölhivjuk; egyuttal figyelmébe ajánljuk a hazai sörföldeknek azt is, hogy a mostani sörtermelésük biztosításánál ne feledkezzenek meg a honi fogyasztás piacáról sem. Sőt, erre nézve legelső sorban és olyképen legyenek figyelemmel, hogy minden számottevő vendéglősnek a sörszükséglete a lehetőshez mérten, jól és kellő mennyiségben biztosított legyen.

A sörszükségleti kérdésnek illetékesen való megoldása egy másik okból is szükségesnek mutatkozik. Ugyanis, amíg a szomszédos állam sörgyárai, kivételük számára új piacokat igyekeznek keresni; egyidejűleg arra is nagy gonddal vannak, hogy fogyasztási terük nálunk is biztosítva legyen. Hogy pedig ez nemcsak biztosítva van, hanem mindegyre bővül is; ezt mindennél jobban egy mindenki által ósmert ténykörülmény: a pilseni sörnek mind nagyobb mennyiségben való mennyiségben való fogyasztása igazolja. A hazai, de kiváltképen a fővárosi sörgyáraknak okos és az eddiginél ügyesebb ipargazdasági politikát kell folytatniok arra nézve, hogy a sörszükségleti dolgok ezen a téren — és egyebült is — másként alakuljanak és más irányban fejlődjenek.

Évfordulói ünnepély a bécsi szakipartársulatok tanonc- és továbbképzőiskolájában.

Bécs, 1916. június 5.

Az idej iskoláév beteljezése alkalmával a bécsi fogadósk, vendéglősök és a kávéskó ipartársulatainak tanonc-továbbképző-iskolája fennállásának negyedszázados évfordulóját ünnepelték e hónap 5-én. Az ipartársulat palotájában levő gyönyörű díszteremben rendezett emlékünnepélyen megjelentek a kormány részéről: *Hohenlohe* herceg belügyminiszter, dr. *Trnka* közmunkaügyi miniszter, *Müller* és báró *Klimburg* miniszteri osztályfőnökök, míg a város részéről két alpolgármester és a különböző hatóságok küldöttei vettek részt. A vendégeket *Penz* Otmár vendéglőspartársulati elnök üdvözölte. Beszédében kiemelte az ünnep nagy jelentőségét és idézte az uralkodónak évekekkel ezelőtt egy szakácskiállításán tett ezt a kijelentését: „A vendéglősi- ipar fejlődési ügyezete dicsérendő.” — *Penz* után *Hess* Adolf iskolaigazgató és kormánytanácsos tartotta az ünnepi beszédet, amelyben ennek a kulturált intézménynek a történetét igen érdekesen ösmertette. A szép beszéde *Trnka* közmunkaügyi miniszter válaszótt beszédben, kiemelve a vendéglősi- ipar nagy fejlődését és befolyását az idegenforgalomra; egyuttal ígérte, hogy ő és a vezetése alatt álló miniszterium mindenkor lelkes támogatója lesz a fogadósk, vendéglős- és kávészakiparnak.

Ezután *Staudigl* József a tanerők nevében átadta *Penz* elnöknek a művészes kivitelű emlékművét. *Penz* megköszöntöte majd a két miniszterrel együtt, az összes

vendégek megtekintették a tantermeket és egyéb berendezéseket. A negyedik emeleten, ahol internátussal egybekötött főző- és gazdasszonyi tanfolyam van, a loiyosón három, a falba illesztett márvány emléktábla leleplezése következett. A középső táblán *Hess* igazgató reliképe látható és érdemei vannak fölsorolva; a másik kettőn pedig az iskola választmányi tagjainak és az ipartársulati előjárók nevei vannak megörökítve. A vendégek innen az iskola pincéjébe mentek, amely tanulási és továbbképzési célból érdekesen és mintaszerűen van berendezve.

Délután a Konzerthaus középső termében folytatódott az ünnepély. Ekkor volt a szakiskola 3-ad éves növendékeinek első nyilvános gyakorlati vizsgája, amelyet ugyancsak *Penz* elnök nyitott meg szép beszéddel. Ez alkalommal az iskola választmányi tagjainak, miniszteri és hatósági kiküldötteknek valamint a tanoncokon és tanerőkön kívül 523 meghívott volt jelen. A terem közepén két hosszú tábla volt fölállítva, egyenkint 24 személyre terítve. A terítést és az asztaloknak virággal való feldíszítését 38 növendék végezte. Ennek megtörténte után következett a vendégek fogadtatása és elhelyezése. Egy mellékajtón át 48 fiatalabb növendék vonult be, elfoglalták a helyeket, s ezeknek tanonctársaik 12 fogásos ebédet szolgálták föl, természetesen csak üres tálakkal. Jól eső volt nézni, hogy mily mesés és zajtalan pontosságga történt a kiszolgálás. A növendékek könnyed és határozott mozdulatán meglátszott a gyakorlati iskolázottság. Ez a teljesítmény egyuttal a legkéesebb bizonyítvány a tanerők láradhatatlan buzgalmának.

Báró *Klimburg*, a közmunkaügyi miniszterium kiküldötte teljes meglepedését fejezte ki a sikerült gyakorlati vizsga felett. *Rain* alpolgármester pedig szép beszéd keretében üdvözölte a fiukat, akik a legszebb reményről lehetnek eltelve jövőjük iránt. *Penz* zártószavai fejezték be az ünnepélyt. Este az ünnepi vendégek a fehér asztalnál együtt maradtak egész éjtellig, amikor persze tölökközön-tökben sem volt hiány.

P. Gy.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK

Előfizetőinkhez. Ismét fölkerjük azon előfizetőinket, akik eddig elmulasztották előfizetésüket megújítani és ugyancsak azokat is, akik előfizetésükkel régebben el vannak maradva, hogy az esedékes díjakat sziveskedjenek kiegyenliteni, illetve beküldeni az előzőleg kapott postautalványon, minthogy lapunknak is kötelességei vannak. Akiknek előfizetésük most járt le, a jelen számmal postautalványt mellékelünk. Az előfizetési pénzek: „Fogadó kiadóhivatala” Bpest. VIII., *Gyulai Pál*-u. 9. címen küldendők be.

Kimaradtak. Mai számunkból „A fincne” és több érdekes közleményünk térszűke miatt kimaradt. Ezeket a közleményeket közelebbi számunkban hozzuk.

Özvegyek, árvák és rokkantak alapja. Az elesett pincér és vendéglős katonák özvegyei, árvái és rokkantak alapja javára *Anonimus* Miskolcra, 6 koronát küldött be. Az adományok összege ezzel 167 kor. 90 fillérré emelkedett

A bécsiek balatoni kirándulása. A bécsi

Westend-egyesület tagjai, közbejött akadályok miatt elhalasztották balatoni kirándulásukat. A nyár folyamán azonban okvetlen rendezi a kirándulás ügyét a nevezett egyesület s az iskolai szünet után többen fognak a kiránduláson részt venni.

Borvasárlók figyelmébe. A mult és az előző évben tudvalevően igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránti nagyobb keresletet vonta maga után. Az ismert „Visontai és mátrahegyaljai szőlőtelepek” borért, r. t. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évjáratok feltéve örtött kincseit forgalomba hozza. A Visontaiak bortermelő társ. szőlőtelepein különben a mult évi termés is jól beütött, és ezt fentiekkel ezuttal is a t. borvasárló vendégösök figyelmébe ajánljuk.

Mennyit isznak a „Fleku”-ban? Az előző „Fogadó”-ban megjelent *Prágai levél* írója, pótlásul ama cikkének a következőket közli velünk:

„Sikerült megszereznem a Fleku-sörhaz italfigyaszására vonatkozó adatokat. A Fleku-ban eszerint naponta krigliszámra 90—100 hektoliter sört adnak el.

Kilencven—száz hekto sör. — nem kis mennyiség. Ha ezt évente vesszük, közel 40 ezer hektoliter mennyiséget hoznak ki a számadatok, vagyis Prága egyetlen sörházában több sört isznak és fogyasztanak, mint amennyit nálunk egy közepes vidéki sörföзде gyárt. Ebből is látszik, hogy annak a cseksző-országának nemcsak ipara fejlettebb, hanem ott az általános jóléti valamint a kereseti viszonyok is egészségesebbek és rendezettebbek, mint pl. a mi államunkban. Nálunk esemény illetve ritkaságszámba megy, ha egyes vendéglőkben évente 1500—1800 hekto sört kimernek, míg Ausztriában akárhány várost lehet találni, ahol egyes sörház- és vendéglőkben a prágai „Fleku” 36—40 ezer htl. söréhez hasonló nagy mennyiséget fogyasztanak.

Házasság. Rédey Kálmán főpincér, a mult hó 31-én házassági ígnyet kötött Dudas Boriska urleánnyal, Monoron. — Rédey K. még a háboru elején folytatótt nagy harokban megsebesült úgy, hogy egyik szemét elvesztette és mint rokkant el-bocsajtották a katonaságtól; a mult napokban történt felülvizsgálaton azonban egészségügyi szolgálra alkalmasnak találták és szolgálattételre Pilenbe osztották be. Állomahelyére, — rövid mézesetek után — a napokban fog bevonulni.

A pálinka pótdíjának fölemelése. Bécsben a különböző háborus kiadások, de különösen a városi tisztviselők és tanerők drágasági pótléka fedezésére, több új adónemet hoztak be és állapítottak meg. Így többek közt fölemelték a pálinka után fizetendő városi pótdíjat, fokkonként 50 fillérral. Eddig 35 fillért fizettek minden hektoliternek után. Ugy hisszük, ez az adóemelé Budapestén sem okozna valamely nagyobb visszatétést, kiváltképen akkor, ha a bevétel-többlet ugyancsak szociális célokra fordíthatnák.

Uj világ Varsóban. Hiába, a német szervező-tehetség minden téren alaposan érvényesül. Alig egy esztendője, hogy a németek uralkják Varsót; ott nemcsak a rendes viszonyokat állították vissza, hanem minden ágazatban javítottak is. Művészeti előadásokat rendeznek, képtárlatok nyílnak és kongresszusokat tartanak egyre-másra. A varsói fogadók a német vezetés alatt hibetetlen forgalmat csinálnak. Persze, az idegen forgalom kifejődésére is történik gondoskodás. A mult hónapban egy könyvecskét adtak ki „Varsó és vidéke” cim alatt. Egy Bäddecker-szerű kalauz ez Varsó és környékének a látványíról, két kitűnő és könnyen tájékozható térképpel. Minden, amit az utazó tudni akar,

megtalálható a könyvecskében és könnyű utbaigazitást nyújt: étkezés, elszállásolás, élelmezés, közlekedés, szórakozás, látványosság és látóvalók stb. és minden egyébről. A könyvecske függelékében megtalálható Varsó környékének a leírása és föl vannak sorolva ama helyek, amelyeket minden utas szívesen meglátogat. — Mindezek kapcsán megemlítjük, hogy a mi fővárosunkban eddigéig egyetlen egy jó idegenvezető könyvecske sincsen. Most, a háború alatt, sok szövetséges állambeli alattvaló fordult meg nálunk s naponta lehetett alkalmunk megfigyelni, hogy azok „cél nélkül”, járkáltak ide-oda a fővárosban s a sok érdekes és érdemes látóvalókból alig láthattak valamit. Érdekes, hogy senkinek se jutott eszébe pl. a német katonáknak megmutatni, avagy figyelmüket felhívni a budapesti *Goethe-szobára*, amely nemcsak sok értékes Goethe-relikvát tartalmaz, hanem mintegy bizonyítéka annak is, hogy a magyarok mennyire becsülik más nemzet kulturáját. Bécsben az utcán automaták vannak s 20 fillér ellenében egy kis fizetést lehet kapni az ottani érdekes látóvalókról. Budapestben meg ez sincsen. Pedig a főváros könnyen megcsinálhatta ezt a befolyó hirdetésespenzből fennmaradó fölöslegből. Hát bizony, nálunk sokat kell még pótolni és tanulni.

Pincernők miatt bezárt vendéglők. Ugylátszik a cseh pincérleányok erkölcsé nem valami mintaszéri. Emiatt egyszerre több vendéglőt és egy kávéházat is bezártak Prágában. Az ilyen sorsra jutott üzletek: a „Kuklik”-féle vendéglő, Kavarik János vendéglője, a „Buzakhez” címzett vendéglő, a Brikner-kávéház és Hradecky Róza borozója. Az itt felsorolt üzletekben tisztára női kiszolgálás volt s a rendőrség bizonytalan időre rendelte el azoknak bezárását. Együttal figyelmeztette az összes üzlettulajdonosokat, hogy a női magaviselete ellen, ha legkisebb panasz is hallatszák; hasonló sors érje őket.

Elített borpancsoló Frank Sándor és fia szabadtéri borkereskedő cég a mozgósítás elején a szabadkai vasúti állomáson átvonuló katonaságnak rossz italokat szállított. Emiatt hamarosan meggyűnt a cég baja és a cég főnökét őrizetbe vették. A napokban megtörtént tárgyaláson a szabadkai bíróság Frank Sándort hathonapi fogházra és 5240 korona vételezettségére ítélte.

Sulyos büntetés a drága pilzeni sör miatt. Nem a sok milliós pilzeni sörgyárat büntették meg, mely a sör árát több ízben emelte a háború folyamán és a csökkent sörgyártás dacára is nagybővítést osztalékot fizet, — hanem *Weininger János* bécsi vendéglőst, akinek — mint annyi sok más vendéglősnek — örülni kell a mai drága világban, ha nagy üzemi kérdéseinek kívül a rendes polgári hasznot megkeresi. Ez a vendéglős, olcsóbb bécsi sör mellett „pilzeni” is mért s egy pohár sörért 35 fillert számított. Emiatt drágítás címén följelentették. Noha a vendéglős beigazolotta, hogy üzleti kiadása évente 80 ezer koronára ug, s miután vendéglője elsörendű, a vendégek nincsenek kényserlülve, a drága pilzeni sört inni, ami különben is fényűzési cikk, — a bíróság mindezek dacára 2000 korona pénzbírságra s az iparendély egy évi elvonására ítélte *Weininger* persze, megfélembreztette a sulyos ítélettel, abban a meggyőződésben, hogy a felsőbb bíróság egész másképen fogja ezt az árdragitást elbírálni.

Frank Rikárd épen várt, szomorú, meglepő hírt hozott a posta. Meghalt **Frank Rikárd**, egyike a jobb és intelligensebb főpincéreknek, kiben a Fogadó egyik leghűségesebb barátját, levelezőjét és külső dolgozófértársát vezette el. De nemcsak barátainak, egyike volt a hűségesebb olvasóknak is. **Frank Rikárd** ugyszólván pályája kezdetétől volt szakipló olvasó és előfizető. Talán másodéves borfiu volt, amikor régi szegedi „Ujkor” szakiplak megindult, s azóta hűségesen kitarított szaksajtónk-

kal és mindig büszkén emlegette, hogy ő volt annak első borfiu-előfizetője. Innen-onnan 20 éve annak: az értelmes tanoncból azóta kitünően képzett szakember, főpincér és üzletvezető lett. mely gyakorlatában aztán, mint annyi sok kartársát, a háborus viharok zavarták meg. Katona lett ő is, s mint katona hunyt el május 28-án a bécsi hadikörhízában. Haláláról említett tesz *Tatzi A.* főpincér is hozzánk intézett levelében, melyet „A mi katonáink” rovatban közlünk. Testvérbúrját, ifj. *Frank János* fővárosi ügyfélfestészeti és fényképészeti műtermet tulajdonos, pedig így tudatja velünk a szomorú eseményt:

A Fogadó téli szerkesztőségének. Végtelen szomorúsággal értesitem, hogy szeretett öcsém, Potyondi **Frank Rikárd** főpincér, b. lapjuk levelezője, 1916. május 28-án, a wieni hadikörhízában, rövid betegeskedés után, 34 éves korában, tüdővészben meghalt, megírta kivülém még öreg szülei és nővérei által. Sajnálratelmélő szülőim immár második felnőtt fiukat veszítették el ezen betegségből kifolyólag. Az első a boldogult bátyja: **Reszó** volt.

A mi katonáinkat és munkatársunkat Bécsben a hőskötetjében temették el bajtársai és a közönség nagy részvéte mellett. Nyugodjék békében.

Az a nagy „bizodajlom”. A munkácsi kedves polgártársaknak van egy szálló szavuk amit ugyan *szállóvá* és *ismertté* azok a „28-cas” miskolciak tettek. Ez a szó a „bizodajlom” (vagy „bizódajlom”) szó. Eredni pedig onnan ered, hogy azon a nevezetes tájon, ahol magyar eleink bejöttek, a legnagyobb fokig bizalmatlanok egymás iránt az emberek lehetnek a legjobb barátságban, a legbelsőbb s réggibb üzleti összeköttetésben, vagy „kártyapárti” cimboraságban, de azért — „bizodajlom” nincs. Telj. sen senki se bizik egymásban. És ugyanígy van a közönség, vagy még inkább az újságok a vendéglősökkel szemben. Ezek se biznak bennünk, bárha a legjobbakat is tálatjuk elébük. És kiváltképpen azok a rosszmagú újságok állítják élére a „bizodajlom” kérdését. Ugy tudniillik, hogy a legvalószínűbb nyulhushál is kételyeket támasztanak, hogy azt vajjon, nem-e macskákból állították elő a venzégelői konyhaművészek. Ilyen bizalmatlansággal vannak a szárnyas-éteket iránt is, amelyeknél képesek: verébre, varjúra s más efajta bevésbé nemes szárnyas vadakra gondolni. Hogy pedig mennyire mennek el a bizalmatlanságban, ezt legjobban ez a kis „historia” tanúsítja. — A multkoriban valaki szóba hozta, hogy a varju-madár egyike a nemesebb szárnyasoknak, minthogy abból a legelővezetesebb és ízletesbb ételeket lehet készíteni. De különösen finom a varjuhus leves, amelyet *vadászosan*, vagyis savanykásan állítanak elő s a paprikás, pörkölt és sültcsirke módjára készült étkek, amelyek különben Németországban nagy elterjedtségnek és kedveltségnek örvendenek, kivált a háborús idők óta. Mindezt egy napi újság írta nagy „évezettel” az előbbi szóba-hozás folytán és ugyancsak az állította újból fejtetőre a „bizodajlom” kérdést ilyen fejtegetéssel: — „A varju hús, mint minden vadé, vöröses, és ez nagyon jól van így, mert ez teljesen megnyugtathatja a közönséget arra nézve, hogy a vendéglősök nem adhatják csirke vagy kácsa helyett a varjupecsenyét.” — Mint ezek is mutatják, irányunkban, vendéglősök iránt, borzasztó nagy az a bizonyos — bizodajlom.

APRÓ ESEMÉNYEK. — Rossz esztendő járt a Budapesti Bristol-fogadóra, amelynek 400.000 koronás alapfelője mindössze 9886 koronát jövedelmezett. Mit tehettek ezzel a csekély haszonnal? A részvénytársaság az előző évről fennmaradt 71.94 koronát a *vesztéség csökkentésére* használta föl. — **A nagy kamat.** Delikante 1913. évi decemberben 2000 ova-dékot adott *Kohn Armin* főpincéreknek, aki arra 160 koronát tartozott fizetni mindaddig, míg D-né a

pénzét vissza nem kapta. Mikor aztán tellet a tőke s a nagy kamatfizetés, a főpincér beperelté uszora miatt D-nét, akit a bíróság egyhónapi fogházra, 200 koronára és egy évi hivatalvesztésre ítélte. Úgyhisz is, vádlott is föllebezett az ítélet ellen. — **A „cigarettá” ára.** Valami finomabb szivarka-féle érkezett az Orsz. Kaszinó részére. A kaszinó titkára, *Fekete Géza* nevű pincért küldte a Vázházba, hogy váltsa ki a jó füstöltóvalókat s e célból 3000 koronát adott át neki. *Fekete pincér* azonban sem a cigarettával, sem a pénzzel nem jött többé vissza. Meglépét. Elfogató parancsot adtak ki ellene. — **Téli forgalom.** Pöstyén-fürdőnek a mult évi októbertől a tavaszig 4476 vendége volt. Ebben a — télinek nevezhető — vendégforgalomban az idült katonatisztek 2192 számmal szerepeltek. — **Fogadói tolvaj.** *Winterhalter József* 19 éves rovottmulat fogadói pincér a Hungaria-fogadóban egy 2-ik em. szobában az ágy alá bujt, hogy a gyantulanul lefekvő vendéget meglopja. Az ágy alatt azonban elaludt s erős szuszogását a vendég észrevette s a föllármázott fogadói alkalmazottak és egy titkosrendőri segítségével megfogták a tolvajt, ki közben az ágy alól ki s az emeletről való ügyes leugrás révén, a pincébe mászott be. — **Fogyóban az árpa** Angliában is, ami különben abból látszik, hogy a kamarában törvényjavaslatot nyújtottak be, hogy a sörgyártás 15 százalékkal korlátozassék. — **Az egeres újságíró.** Kühnel Ernő nevű német újságírónak megcsapott a vágott dohánya s hogy egy kis pénzmagya tegyen szert — „*revolverezni*” akart és pedig olyan fura módon, hogy a berlini Kempinsky-étteremben az étkezés alkalmával egy döglött egercsel rejtett az ételbe és elkezdett kiabálni, hogy... Az a híte azonban, hogy pár ezer koronánul elcsatítják, hogy csak ne kiabáló és ne „írjon”, az egeres ételtől: keserű csalódásra vált. Merthogy kiderült alaváló turpissága s miután alaposan meg is „egeréztek”, a bíróság 6 hónap kiemény börtönrre ítélte el. Hogy e „historiáját” megfogja-e irni az egeres ur, — ez má aztán nem bizonyos.

Csak magyar terméket adjunk és ajánljunk a vendégeknek. Legalább, akik itthon vagyunk, így tegyünk szolgálatot hazánknak és így juttassuk érvényre honi érdekeinket. A *Kronдорfjer* és *Gieshübler* vizeket se ajánljuk, mert azok is idegen termékek. Fogyasszák azokat, akiknek termékük: a kedves csehek és az általuk kedvelt oroszok.

Tekeasztal szállításon. Ot darab tekeasztalt szállítanak egy teherkocsin. Sanyi, a Balambér nagyvendéglő bogyereke villamosra várva, meglátja a kávéházi „tekeasztalt” és hangosan így gondolkozik: — Nini, a billárdasztalokat is viszik a háboruba. Bizonyára a 42-ekbe kellemek — lüvedéknék.

Csak magyarul. Aki fogadót vesz, bérel vagy létesít s ugyancsak akik fogadó-üzletüket tatarozzák (renoválják) vagy ujra berendezik, ezen alkalmat használják föl arra, hogy a magyartalan: „szállóda” szót (mely az „Einkewirtshaus”ból származik) cseréljék föl az eredeti, ősmagyar „fogadó” e nevezéssel. Ilyen eredeti jó elnevezéssel egyetlen nemzet se rendelkezik, tehát becsülnék azt meg és becsülnék meg általa magyar mivóitunkat.

Sajtotól csakis az előnyösen ismert *Staufer* és *Fiat* répeklái sajtgyárakéknél rendelhetünk. Ez a cég sajt gyármányain kívül *eredeti emmentháliban*, állandóan nagy rakárt tart és ugy gyors kiszolgálást mind kiváló minőségű szállítást tekintetében a legmesszebbmők igényeket kielégíti.

Papírszalvéta beszerzése végett forduljanak a kartársaink a „*Fogadó könyvnyomdához*” Budapesti, VIII., *József-utca 56.*)

GYÁSROVAT. *Meixner* Lőrincet, a győri Royal-fogadó főpoztását fájdalmas csapás érte nejje elhunytával. A gyászeset megrendítő voltát emeli az a szomorú körülmény, hogy *Meixner*-né a fia utáni bánkódás vitte a sírba. Egyetlen fárcú ugyanis, ki mint hadnagy küzdött az olasz harctéren, már egy éve semmi hírt se hallott s a szerető anyát ez buszkomorú, beteggő tette és végre sírba döntötte. Az elhunyt férj iránt ugyancsak nagy részvételt és őszinte sajnálattal viseltetik a közönség.

Hösi halál. *Vargha Gyula* 5-ik honv. gy. ezredbeli zászlós 1914. december 16-án Przemysl melletti Zoravánca!l vivott ütközetben, ellenséges golyóval találva hősi halált halt. Az elhunyt hősbén *Vargha Gyula* hőmezövásárhelyi vendéglős és neve sz.

Szigyvártó Szabó Eszter, egyetlen fiukat gyászoják. *Thalabér* Lajos kapuvári vendéglős, mint részvétellel értesülünk, elhalálozott. *Thalabér* kartársunkban a rábaközi vendéglősök egyik szakavatottabb és jobb társukat vesztették el. Elhunytát nagyszámú jóbarátján és hozzátartozóján kívül megtört özevgye gyászolja.

Friedsam György a gyulafehérvári Európa-fogadó tulajdonosa 63 éves korában, június 9-én elhalálozott. Az ismert és nagy köztisztelőben s becsületben állott fogadóst június 11-én temették el az ottani kartársai és a közönség nagy részvéte mellett. Aldás és béke hamvaikra.

A mi katonáink.

— Háborus levelek. —

„Mire a levelek lehullanak, odahaza leszünk!” — mondta Vilmos császár katonáinak 1914 nyárutóján. Amikor pedig ezt a mondást fölidézzük, azt is meg kell állapítanunk, hogy a zseniális császár ugyanakkor szóval sem mondta, hogy mikor és mely ősön is lesz azoknak a a leveleknek hullása? Annyi bizonyos, hogy sem az első, sem a második ősön nem következett el az a várva-várt lombhullás, sőt, ha a háboru mostani állapotját vesszük irányadóul, még az idén sem fognak hullodgálni és szállodgálni azok a kedves falevelek. Azonban, a harmadik évében vagyunk a háborunak s a hirtelen változatok és meglepő fordulatok ma már nem olyan ritka véletlenek s ez okon egész bátran megjósolható, hogy amire az idej rózsák elvirulnak, idehaza lesznek a mi katonáink. De legyenek is. Annak a nagy „köznek” az érdekében már éppen eleget dolgoztak.

Mint katonáinknak a háboru veszedelmes dolgaiból, asszonyaik s más hozzátartozóiknak épúgy kijut az üzleti és az életgondokból. Akárhány üzlet van, azaz hogy ma már mind több és több az olyan üzletek száma, ahol a gyöngye női kezek tartják és igazgatják a kormányrudat. — Novák Istvánné, a szatmári Európa-étterem vendéglősenek derék felesége, immár egy éve viszi ezt a nem épen könnyű szerepet és teljesíti mindama földadatot, amelyet az ő kedves katonaférje végzett. Teendői közt nem feledkezik meg a Fogadóról sem, amelynek esedékessége felől jó eleve érdeklődik (egy hóni táb.-lapon), nehogy ezen a részen is elmaradása legyen. A mi derék szatmári vendéglősenekkel egy gondolatban van a Fogadót illetőleg a keszthelyi *Bocskay* József jó gazdaszonyfelesége is, kinek férje szintén a küzdők sorában van. Négy hónap óta nehezedik az ő vállára is az üzletvezetés és a családfentartás gondja. — A makói Otthon-kávéház tulajdonosa, *Weisz* Jenő kartársunk is katonára s nejére háruult itt is az üzletvezetésnek nem épen könnyű földadata. De azért eme teendőjében ő is kiterjeszti figyelmét a Fogadóra, amelynek előfizetési rendezését ugyancsak első földadatnak tartja. Ezen állásponton van *Schlesinger* Jakab kartársunk k. neje is, ki miután férjének háborus katonáskodását adja hírül; egyuttal a „szaklapjuk” előfizetési ügye rendezését illetőleg két megfelelő tájékoztatást . . . Hogy mennyi kedves, művelt és figyelmüket mindenre kiterjesztő jó asszonyfeleség van a mi szaktársadalmunkban, — mindjobban és szebben, ez is ebben a nagy háboruban tűnik ki.

De nemcsak üzletet vezetnek, és más néhez ügyeket bonyolítanak le, hanem üzletet is vesznek a mi katonáink derék és tiszteletre méltó asszonyai. Így *Vajda* József,

jászkesi vendéglős kartársunk neje (férje mozgósítás óta katonája) is átadta volt üzletét és helyette másikat bérelt; *Nógrádbercelen*. — „Gyengén ment a jászkesi, — írja leveleiben a derék *Vajdáné* — s ez okozta azt is, hogy a Fogadó járandóságával elmaradtam; amit azonban törekedni fogok új üzletünkben rendezni. Szegény férjem még életben van és jelenleg az isonzói fronton harcol a 44 sakkal.”

Lörinc A. Sándor fővárosi (ismert viadukti) vendéglős kartársunk is táborba szólított a honvédelmi köteleesség; ő is katonája, ez év elejétől fogva. *Held* György csepszegzeti és *Bauer* György eleki vendéglősök is az őregekkel vonultak be. Ugyancsak az év elejétől katonája *Horváth* Lajos is, a marosvásárhelyi *Royal-kávéháznak* hosszú ideig volt főpincére, a mi szakbeli jótékonyágunknak a „civil” életben is derék katonája. *Szemes* Kálmán kermendi főpincér a 83-akhoz és *Hartweg* János, a karánsebesi *Hartweg* Henrik fogadós kartársunk fia a 43-akhoz vonultak be. — *Hortli* Alfréd selmecbányai fogadós és *Gross* Frigyes szászrégeni vendéglős, már második éve teljesítik nehéz háborus dolgaikat.

Nagy József kiskunfélegyházi vendéglős, tizedes, szintén hadba vonult. Derék neje tudatja ezt és egyuttal a „Fogadót” az ő kedves katonája háborus címére kéri küldeni.

Petrákovits István, a debreceni vasuti éttermek régi főpincére is háboruba ment. Még ezrednél, *Karánsebes* van, de már készülődnek a harctérre. — *Köstner* József ugyancsak debreceni főpincér, ki már a mozgósítás óta harcol; ujra a harctérre ment. — „Szalad a talián, veszett bel módjára és mi nem adunk neki módot megállásra és pihenésre — írja „tábori”-ján. — *Groszmann* Dávid, a nagyváradi Pannonia-kávéház üzletvezetője is bevoult a jó öreg népfölkelőkkel. Egyelőre Bécsben állomásozik és várja új irányban való elvezénylését. — *Nagy* Dániel örmestert, a kolozsvári pincéregylet helyeszközől irodája vezetőjét, mint *Karászonyi* János tudatja, a mult héten vezényelték Prágából Gyulafehérvárra.

Táti Antal, a szegedi vasuti vendéglőnek több éven át volt főpincére, hosszabb levélben kereste föl az ő kedves lapját, a Fogadót. Ezeket közli benne:

„En is, mint afele vagyis gyerek, a 83-soknál töltöttem katonai időmet. Jelenleg itt vagyok az „Offmen.”-ben s így helyzetem kellegit. Ha a napokban sikerül szabadságot kapni, lerándulok hírös Szegedébe, az én kedves városomba, s ez alkalommal a mi „Fogadónkat” is fölkeresem.

Egy szomorú újsgót is közlök egyidejűleg. — *Szegény* *Frank* Rikárdot május 30-án temették el, itt a wieni hősket temetőjében. 28-án este halt meg a Krieggspitalban. Nagyon sajnálom őt, — igazi intelligens főpincér és nagyon jó fuu volt.

Engem is gyászos csapás ért; elvesztettem szemem fényét, egyetlen kis fiacskámat, a hat éves *Tibort*. Szomorú gyász és halál . . . mikor lesz már ezeknek az időknél vége.

A Sztripa partjáról is érkezett egy tábori levél. A sorok írója *Böcögő* József barátunk, miskolci fogadós, aki lapunk szerkesztőjének ezeket írja:

Amióta módomban van b. lapját olvashatni, azóta figyelmesen és teljes terjedelmében átböngészem a mi Fogadónkat. Az utóbbi számmal aztán, nagy meglepetésemre, a magam csekély egével akadtam össze. Öszintén szólva, jól esett ez a megemlékezés, amely hirtelen elém varázsolta azt a másik szebb világot, amelynek én is egyik szerény polgári tagja voltam s a régi jó idót és ama szép napokat, amelyek a mi kis szerény, de

nagyon kedves társaságunkban lezajlottak. Hol van mindez, hol s merre a jó és kedves cimborák s a régi szép és vidám napok, amiknek kellemes emléket oly jól esik föl idézni itt, ebben az egyforma szürkeségben, a mi harctéri világunkban . . . Én egyébként — hogy magamról is mondjak valamit, — hála az Égnek, még élek . . . Itt a görnyedt hátú dobok, árván és lombtalan maradt fák és elharmadt falvak bus földjén, éltünk és mozgunk s amig hol futó, hol zajos harként telik és mulik napunk; mi egyre csak a Sztripa partján maradunk . . . Öszinte baráti üdvözléssel *Böcögő* József. szkv.

NYILT-TER*).

Eltévét őthordó.

Kappel Ferenc nevű őthordót, miután rosszul éreztem magamat, megbízam a számolással, s ellátam őt a szükséges váltópénzzel. Az én t. barátom és helyettesem el is számolt, de a számolás után elment — magánál tarva tárcamat és váltópénzemet — és nem jött többé visza. Bizonyára eltévét. Ha a t. kartársak találkoznak vele, mutassák meg neki az ide vezet utat, esetleg figyelmeztessék, hogy az elvitt értékeimet küldje vissza. Számolásra azonban ne alkalmazzák őt. Kartársi üdvözléssel

Forgács János főpincér, Versec
vasuti vendéglő.

Az e sorokban közzétettéért nem vállal felelőseget a szerkesztőség.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon t. előfizetőink, kik a „Fogadót” a megjelenés napján nem kapják meg, a kiadóhivatalt sziveskedjenek erről egy levelező-lapon értesíteni.
A Fogadó szerkesztősége és kiadóhivatala VIII. ker. GyulaiPál-utca 9. sz. alatt van.
A Fogadó-nyomda a VIII. ker. Szentkirályi-u. 34. sz. alól a VIII. ker. József-utca 56. sz. alól helyeztelett át.

Cim-változásokról mindig írják ki pontosan előfizetőink, de különösen pincér előfizetőink a közelebbi címet (utca, házszám v. üzletcím), valamint azt is, hogy előzőleg hol voltak alkalmazásban?

Jó új-borok. A mult évi rossz időjárás következtében alig volt vidék, ahol jó bor termett volna. Kivétel képez a „Visontai és a Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borérikésítő r.-társ.,” melynek új borai minőség tekintetében még az eddigi termést is jóval fölümúlják.

Nagykanizsán az Arany-szarvas fogadót Lang Jakab volt óbecsei fogadós kartársunk megvette. Az átvétel július elsején történik.

Az aradi vasuti vendéglő berületét *Kolossa* Viktor, ismert ceglédi pályavendéglős nyerte el. Új vendéglői üzletét *Kolossa* kartársunk augusztus 1-én fogja átvenni.

Üzlet-vétel vagy átvétel alkalomával szokásos „vendéglői-átvételi” vagy „vendéglői-nyitási” értesítéseink s minden egyéb nyomtatványokat t. kartársaink a *Fogadó-nyomdában* (Budapest, József-utca 56. sz.) rendelék meg.

A Wurglics-vendéglő új kezekben. A budapesti, Rákóczi-ut 29. sz. alatti Wurglics nagyvendéglő, a tulajdonos hadba vonulása folytán új kezekbe került. Az új gazda *Panol* Márton, a Keszei nagyvendéglő volt főpincére és a régi fővárosi főpincérgárdának egyik ismert és képzetlenebb tagja. Új vendéglős kartársunk e hónap 17-én veszi át üzletét. Vállalkozásához kívánunk sok szerencsét.

Vendéglői és kávéházi cikkek beszerzése. Ugy az éttermi, mint a kávéházi *főpincér* urak fogadják, bon-block, tábla- és dákkórtés és minden más cikket, valamint az *őthordó* urak hektograf stb. szükségletüket a legutányosabban a *Fogadó-nyomda* utján Pést, VIII. József-u. 56 szerezhetik be.

Siófokon a régi jónevű Fogas-vendéglőt előnyösen ősmert tulajdonosa: **Cserpenyi Ferenc** kartársunk, (akit sok fővárosi és külföldi vendég inkább csak „Cservényi tata“-ként ősmert és szólít) egész újjan tatarozta s rendezte és ünnepélyesen a pünködsi ünnepekben nyitotta meg.

Nógrádbereczen a szövetségi vendéglőt **Vajda Józsefné**, jászkeséri vendéglősné vette át. A mi derék vendéglősnéknék ez az üzleti ténye azért is különösebb méltatást érdemel, mert férje katonaszkodása óta (Vajda kartársunk a mozgósításokor vonult be s a 44-szelk jelenleg az isonzi fronton harcol) egyedül vezette az évek óta birt jászkeséri Szerémi-féle vendéglői üzletüket, s hogy ezt a feladatot milyen szakavatoltsággal teljesítette; az igazolja legjobban, hogy a n-berceli vendéglő bérletét, több pályázó ellenében nyerte el. Az üzlet átvétel a napokban történt.

Garamberzencen a vasuti vendéglő bérletét **Szeltman Lajos** volt szentesi pályavendéglős nyerte el. Szeltman kartársunk új üzletét e hónap elejével vette át saját kezelésébe.

Vasuti vendéglős urak „papir-szalvéta“ szükségletüket s a szükséges üzleti nyomtatványaikat a **Fogadó-nyomda** vállalatnál, (Budapest, VIII., József-utca 56.) sziveskedjenek megrendelni.

Kávéházól vendéglő. Szedgen a régi ismert nevű Hétvászló-kávéházat **Neuhold Dezső** egy nagyszabású étteremnek alakította át. Az előkelő ízlelő berendezett vendéglői üzletet, szakavatott kezű gazdája, a jó konyhai vezetés s a pincei kezelés dolgaéhoz inkább értő **Neuhold** kartársunk, rövidesen a tiszaparti főváros erősebb meneté vendéglői sorába íktatta.

Vendéglői reggelik alkalmával és ugyancsak kávéházi reggeli és uzsonna-kávékhoz papirszalvéta használjunk. **Papirszalvéta**kat legjobb minőségűt és jutányosan szállít a **Fogadó-nyomda**, Bpest, VIII., József-utca 56.

Balatonfüreden a nagy (grand) vendéglő éttermi helyiségeit, ugyiszintén a kávéházat ősmert tulajdonosa: **Milekker Lajos** kartársunk egész újjan tatarozta és rendezte s ünnepélyesen a pünködsi ünnepekben nyitotta meg. — Az ottani Balaton vendéglő és kávéház jómérű tulajdonosa: **Löbl Lajos** kartársunk újonnan tatarozott és berendezett üzletét ugyancsak a pünködsi ünnepekben nyitotta meg.

Fürdői vendéglős urak étlap és más üzleti nyomtatvány-szükségletüket, valamint vendéglői (és kávéházi) kisebb cikkeiket a **Fogadó-nyomda** vállalatnál, Bpest, VIII., József-utca 56. sz. sziveskedjenek megrendelni.

Szabadkán az Erzsébet-fogadót Nittinger István kartársunktól **Kriszháber Margit** átvette. Az új tulajdonos üzletét újjan tatarozta s rendezte és saját kezelésébe e hó elejével vette át.

A belgrádi vasuti vendéglőre az ottani katonai parancsnokság pályázatot hirdet. A pályázat szerint a vasuti vendéglő bérlete azonnal kiadó; pályázhat magyar vagy osztrák honos. Elnövényben részesül oylan pályázó, ki a mostani hadjárathban harcceptelen lett. Részeletes pályázati feltételek megtudhatók a **K. u. k. Heeresbahn Süd**-nál Belgrádon. A vendéglős igazolványt a belgrádi katonai parancsnokság adja ki.

Lakás-és helyváltozásukat jelentő t. pin-cér-előfizetőink az új címmel kapcsolatban **volt lakhelyüket** (hogy előbb hol voltak?) szintén sziveskedjenek megírni. Fogadó-kiadóhivatala, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

MELLYVÁLTÓZÁSOK. **Jakab** Károly Temesvározt a Korona-fogadó fők. állását foglalta el. U. itt a vasuti vendéglő (II. oszt. étt.) fők. állását **Szék** Gyula foglalta el. **Vucskák** János Karánsebesen a Zöldfa-fogadó étterme fők. állását töltötte be. Debrecen-

ben a vasuti vendéglő fők. állását **Petrákovits Péter** foglalta el. Mellette a fizetőp. állást **Kurja** János foglalta el. Balatonfüreden a Balaton-kávéház fők. állását **Sereglő** Károly töltötte be. U. itt az étterem fők. állását **Vadász** József foglalta el. **Ruttkay** József Héviz-fürdőn a Csarnok-kávéház fők. állását töltötte be. **Hujber** Vince Győrött a Fehérhajó fogadó étterme fők. állását tölti be. **Szilágyi** Jenő Budapesten a Berlin-kávéház fizetőp. állását töltötte be. **Hendl** Ferenc az érsekvári vasuti vendéglő (III. oszt. étterem) fők. állását foglalta el. **Mauthner** László Vizakna-fürdőn a Kincstári-fogadó szobafőnöki állását töltötte be. **Weismann** Ignác Sátoraljújhelyen a Központi-kávéház fők. állását foglalta el.

Szeged

legforgalmasabb útján egy igen jómeneitű vendéglő, olcsó házberéssel, szép berendezéssel, remek kerthelyiséggel, hadbavenulás miatt, minden elfogadható árért adoz. Amozal átvehető. Asszony által is vezethető. Bővebbet: **Skuitéti Lajos**, Szeged (almár-utca 4)

Házastárs kerestetik.

Ónálló üzlettel bíró középkorú vendéglős, házastársat keres, hozzá illő és főzni jól tudó hajadont vagy özvegvet. Némi hozomány megkívánatik. Cime megtudható a „Fogadó“ kiadóhivatalában

Hirdetmény.

A tabi **„Korona“** vagyis **Nagyvendéglő** 2600 kor. kikiáltási árban és a tabi **nég országos vásár** és **hetenként szerdán tartatni szokott heti vásár** és **helypénzszedési jog.** 1500 kor. kikiáltási árban **Tabon** a **Korona** vendéglő helyiségében. **1916. évi június hó 25. napján délelőtt 10 órakor 1916. évi október hó 1-ei** illetőleg **1617. januar hó 1. napjától számítandó három**, esetleg hat évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján berbe adatik.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a teendő le. **övadékl** pedig a beigérendő évi bér felét kell letétbe helyezni.

Egyéb feltételek aulított birtokossági megbizottnál bekinthethetők.

Tab, 1916 június hó 2-án.

Mészáros János
ügyvéd.

Losoncon

a Deutsch szálloda éttermel, teljes felszereléssel megfelelő övadék ellenében, előnőv feltételekkel szakembernek átadók, állandó kezelésbe. Érdeklődők sziveskedjenek meggyöződés végett ide fárádni.

Ugyanitt egy jó karban levő **„Om-nibusz“** tz személyes ülésel jutányos árban azonnal eladó.

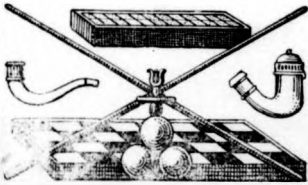
SZERKESZTOI ÜZENETEK.

L. P.-né. Nagyon helyes (és követésre méltó a mai „hustalan“ világban) az a rendezre, hogy a valódi jól és izletesen elkészített főzélékél s az ugyancsak így készített tézta-félékélből „többet“ talál s ennek folytán egy vendégnek se jut eszébe a kisebb adag hús (félétt) miatt panaszkodni, sőt, a legnagyobb elismeréssel vannak konyhájá iránt... Hát, ezt bátran elhiszük és megvagyunk győződve, hogy így volna ez Budapesten is és mindenütt, ha a vendéglői konyhák asszonyai és más vezetői, hasonlóan, vagyis az igazi magyaros főzési rendszerben készülő jó és izletes főzélék- és téztafélékkel igyekeznének legyőzni a mostani élemezési nehézséget. Mert ha ez a „föltétel“ (a nevezett ételek készítésének általános ősmerté) meg volna, akkor lehetne még a mostaninál is nagyobb hiány a husmentekben; ez panaszra okot senkinek sem adna. Mindezt egybevéve a t. Nagyság rendelkezései a helyességét és illetve azt igazolja, hogy a mi jó magyar konyhánk és főzésünk ismeretével még a mostani iséges viszonyok közt is könnyen lehet érvényesülni. Üdvözlötünk. — **M. G. Ungváry.** Az a sz.-könyvünk a háboru közbefejtő miatt nem jelenhet meg, más meg, hasonló, nem ősmérünk. Legfőbb meg régebbi (a kérdéses ételek készítését ősmertető) naptári kiadványt fogunk kikeresni és küldeni. **Lap ment. Üdv. Olajos.** Ha az ételek drágasága arányban áll annak a cikknek a drágaságával, akkor igazán nincs megokolva a konyhavendéglőnknek azon állapontja, hogy azért nem ad elurca a tartóba, mert — drága. Ez legalább is fősás avagy kicsinyes főfogásba valló és kevésbé emeli színvonalát egy nagyobb étletnek. — **Arról** a lapról még nem hallottunk. — **F. O. Nagocs K.** A hirdetés szövege tisztán látattya, hogy mi kell tenni. Egyszerű ajánlatot kell írni, ilyen forma bekezdéssel. — **A „Fő“** számában... címen hirdetett állásra, van szerencsem ajánlatomat benyujtani. Ezután ősmertesse ama képességi adatokat (hogy mily helyen s minőségben és meddig gyakorolta magát), amelyek a hirdetett állás betöltésére hivatottá teszik, s továbbá ha rendelkezik bizonyítványokkal, ezeknek **„másolatát“** is csatolhatja. Megszólítának ezt használhatja: Tisztelt Cim. — Ha az ajánlat megírásával készen van, tegye azt borítékba s erre írja rá a hirdetésben kitűntetett jelgét, pl. — **„Megbizható jó szakembert“** s ezt tegye egy másik borítékba és küldje be a kiadóhivatalnak, mely aztán — a hirdetés rendelkezésének megfelelően, továbbítja a hirdetőnek. Ilyen esetben — amikor „jelgés“ hirdetésről („továbbírató“) van szó, a kiadóhivatal nem írhatja meg a hirdető címét, minthogy az azért közli ilyen értelemben hirdetését, mert nem akarja, hogy kitéréstől tudjanak s ezt az óhaját a hirdetőnek minden lap — így a „Fogadó“ is — köteles betartani. — **Törökvt. Bpest.** A „Fogadó“ mindig jogosnak ősmerte el és helyeselte is az ilyen bérmozgalmakat, ám, ha a jelen esetben az érem másik oldalát is nézzük, arra jövünk rá, hogy azok a bizonyos „jópincér“ képességek kevésbé sincsenek arányban a mozg-óv óhajával. Egyébként, szerencse fől. — **V. G. Hárter.** Hogy itt van Pünkösd s még most sincs vége a háborúnak? — Ez igaz t. kartársunk, azonban az is tény, hogy még egy Pünkösd vasárnapot — de még szent Mihály napot se — fog megérni ez a háboru. Ami pedig, ha megtörténik — és ebben nincs ok kéteini, — akkor egy kis jóakarattal a „Fő“ jóslására is rámondható, hogy „bevall“: Tehát és most már csak türelm katonánk. Az elkallódott lap helyett küldtünk másikat. Üdvözlét. — **G. D. Böcs.** Mostani lapot katonai címre küldötték, a családnak rendezen megy a Fogadó. Hasonló szívélves üdvözlötünk. — **K. I. Levta.** A jelzett számok elküldtetek. A „Fő“ kiegszítő adatait vettük és fől is dolgoztuk. Szives üdv. — **H. D. G. Bpest.** Ön „tanácsot“ és „igazságot“ kér tőlünk egy lóverseny-ügyn. Azt tanácsoljuk, hogy azt az összeget, amit a lóversenyre bármilyen címen kiadni szokott; adja a pincér katonák árvái és özvegyei alapja javára. Az igazság megállapításáért pedig azt mondjuk, hogy aki részt vesz azon a minden erkölcsi alapot nélkülöző löjátékon és ott 10, 20, sőt 50 korona „téteket“ is eszközöl; megérdemli, hogy meg a cipósarkat is elveszítse. Ezért az üzemetért pedig küldjön be öt koronát az említett jótékonyági alapra. Ts többet ne menjen a lóversenyre.

Polenai gyógyforrás.
Borral a legjobb fröccs!

Kitűnő ízű, igen üdítő ásványviz. Bor, cognac vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktelkintélvektől melegén ajánlva gyomrárbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, vérzékenység, tüdőbaj és vérvökések eseteiben.

Megrendelhető
Schönborn Buchheim gróf
urad. ásványvízeinek
bérőiségéül, Szolyva.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékpénztárral szemben)

ajánlja saját készítményű **elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, domino, lignum santum-golyók, bábuk, sétatotok, tajték- és borostyánkő dohányszó-eszközöket** stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók **esztergályozása, dákok, sakk és domino javítása olcsó árszámmal**, pontos határidőre való szállítással — elfogadtnak. □

Deák Ödönné
elsőrangú női ruhaterme
Bpest, Rákóczi-ut 19. sz. főlem. 16
elvállal minden e szakmába vágó munkákat a leggyorszerűbből a legfinnyesebb kivitelig. A szakmához tartozó urnóknak és urleányoknak — **árkedvezmény.**
Tisztelettel
Deákné.

Hektográf-lapok, ténták, készülékek stb. az étlapsokszorosításhoz való cikkek legolcsóbban beszerezhetők a **Fogadó-nyomdában, VIII., József-utca 56. sz.**

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!
Páratlan olcsó ajánlat
vászon és damaszt árúknak

Lenvászon lepedő 220 150	—	drbja 7.50
Kárpáti „ 230 150	—	9.50
„ „ 150 180	—	8.—
„ „ 150 220	—	8.—
„ „ 150 300	—	10.—
Kerti abrosz minden színben	—	6.50
Ajour kávé szalvéta	—	tuctja 5.50
Nehéz damaszt szalvéta 60 60	—	12.—
„ „ 65 65	—	14.—
„ „ 70 70	—	16.—
Damaszt törülköző 60 120	—	24.—
Dupla damaszt „ 60 130	—	27.—
Nehéz dam. törülk. ajour széllel 45 130	—	27.—
Damaszt „ „ 45 130	—	24.—
Párnahuzat 88 76	—	drbja 5.50
Vászon paplanhuzat 130 180	—	12.50
Pincér keadó	—	tetja 7.— 10.—
Vászon pohár és edénytörles	—	tetja 16.—

DEUTSCH FERENC
vászón és damaszt árúháza
szállodások és vendéglősök szállítója
Budapest, VIII., Muzeum-körút 10.
Alapítási év 1895. Telefon József 4-60.

Közétkezési vállalkozót
keres a fumei m. kir. pénzügyörsg, 170-180 egyén részére kötelező napi ebéd kiszolgálására (leves, hus és főzelék). A hozzá való helyiségek, főző edények és a kiszolgáló készletek a vállalkozónak díjtalanul rendelkezésre állanak. Ezen kívül díjtalanul rendelkezésre áll a taktanyában levő káftin helyiség. A leltári tárgyak biztosítására kettőezer korona (2000) óvadék megkivántatik. **Pályázati határidő 1916. év június hó 25.** Részletesebb fölvilágosítással szolgál a
Fumei m. kir. pénzügyörsegi közétkezési bizottság.

Műjeget szállítok naponta
waggon rakományban **jégszállító** szabadalmazott **ládában** június 1-től szeptember végéig **Budapest**ről még 200 kilométerre is **eredményes**. Ezen ládában garantom, **24 óra** alatt legkevesebb **80 százelek jég** megérkezését. Külön is eladok ilyen jégszállító ládát, az ország egész területére, bármely jéggyárból való ovábbi használatra. Bővebbet leveiben közöl:
Lichtneckert József
jégkereskedő
Budapest, IV., Vámház-körút 2. szám.

Üzletvezető
kerestelik, aki egy erős forgalmu vendéglői üzletnek (sör- és borcsarnok) katonai szolgáltatót teljesítő tulajdonosát — s részben a feleségét — helyettesíteni tudja. Egy odadó, szorgalmas és jó szakavatott egyénnek az a nagy és szerencsés előnye lehet, hogy később, a tulajdonos közbenjárásával (támogatásával), kevés pénzzel és kedvező feltételek mellett, hozzájuthat az ország egyik legjobb meneteli üzletéhez. Ajánlatot „**Megbízható jó szakember**”-ként a „Fogadó” kiadóhivatala továbbít.

Brunovszky Károly
hygienikusjártékkártya tisztító intézete.
Budapest,
Szvele ay-16.

A t. olvasók a „Fogadó” hírdetési rovatát is figyelemmel olvassák át.

Aldás a szenvedőknek a világhírű városligeti szénasvudsz
„ILONA“
Artézia ásványviz.
Bort, étvágyat, kedret javít. Gyomororriást, bűt, haragot elhárít. Hához szállítja
„ARTÉZIA“ R.-T. BUDAPEST.
TELEFON 50-72.

Állandó borvásár.
Azon t. vendéglős kártársak, kiknek mőri borra van szükségük, forduljanak hozzám teljes bizalommal.
Stoffer Mihály vendéglős Mór.

Böcögő József Korona-fogadója és **„Pannonia” kávéháza, Miskolc.** Kávéház, elsőrendű éttermek, sörcsarnok. Magyar konyha, kítettő borok.

Magyar Paizs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg. — *A Magyar Paizs első szülömdő, süggelen hullap, magyar írás, tont terméket vet, magyar szellem terjeszt minden tőren — Evi előtörési ára 4 korona. (Legolcsóbb lap). Szerkesztők: Borbély György és Horváth Lajos Zalaegerszegen.*

Kiss Ernő Korona-fogadója
Magyanizása — a város központján. Étterem, sörcsarnok, kávéház, szép nyári udvar kerti — vendéglős — Magyar konyha. — Kítettő fajborok

Szolnokon
3-4
az állomás közvetlen közelében, egy jó ösmertséggel bíró jóforgalmu vendéglős. 10 szobás fogadóval (szállóddal) — haláliesett miatt — teljes berendezéssel átadó. A szobák a berletlen felül jövedelmeknek. Az existenciát és szép hasznont biztosító üzletet kártársaim figyelmébe ajánlom. értekezni lehet a bérlettel: **Marschner József Szolnok, Erzsébet szálloda.**

Német nyelv megtanulása magánuton
A német nyelv tudására fogadó- és vendéglőtulajdonosoknak és alkalmazottaknak feltétlenül szükségük van. **Dr. Ince Henrik** német nyelvtanító mindenki gyorsan és alaposan megtanulhat tőntő nélkül németül. Az új kiadásban most megjelent kítettő könyv ára 2 korona (utánvétellel 2 kor. 55 fill.) Megrendelési cím: **Magyar könyvkiadó Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23.**

SAJT ::
Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti emmentháliban állandóan nagy raktárt tart:
Stauffer és Fiai
nyugatmagyarországi sajtgyárak Répcelak.

Vendéglői- és kávéházi
cikkek olcsó beszerzése
„Fogadó-nyomda” Budapest, VIII., József-utca 56. sz. Telefon szám: 39-70.
Sőt vidékre utárvét mellett: „papirszalvéták”, — fogvájót, — hektográf-lapokat és ténták, kártyatáblát, krétát, szivacsot, dákokrétát, dáko-bőrt s ragasztót; szálmászálakat söntés-, konyha- és kávéházi iveket, bon-blokkokat és minden szükséges üzleti cikket.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ő borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - RészvénytársaságaAlapító: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főtér, Lubyház, Új bankpalota).

Sürgöncim: Postafiók 42. sz. Telefon 99. sz. Visonta M. A.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árbani, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madolaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

1916-ra szóló

Vendéglősök Naptára

megjelent. A fogadós és vendéglősparhoz tartozók ne mulasszák el ezt a fontos szakkönyvet megrendelni. A „Vendéglősök Naptára” ára — 3 korona 20 fillér.

Megrendelhető:

Fogadó kiadóhivatala:

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. GRÜNWARD MÓR
üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)

KENYÉRZACSKÓ

kenyér, kifli és egyéb száraz sütemény higiénikus megőrzésére. Minden vendéglőben nélkülözhetetlen.

Megrendelhetők:

Fogadó-nyomda, Budapest, VIII., József-utca 56.

Figyelmeztetés! T. olvasóink ne csak a „vezércikket” és egyéb közleményeket olvassák el, hanem figyelemmel böngésszék át a hirdetés-rovatot is.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek kiknek *oldal-zsebtárca* (papírpénz), vagy (apró- és ezüstpénz számára) *pincértáskára* van szükségük, amelynek fekeke beilleszve, hanem a felsőrész az aljával egy darabból készült, — a *legjutányosabb árak mellett* — szerezhetik be:

Molnár Vilmos

szerkesztőgyárosnő, BUDAPEST, IV.,
Károly-körút 28. (Központi városrész).
Képes árjegyzék bérmentve

HERRMANN J. L. R.T.

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-

Chinaezüst- és fémáru-gyárának tóráktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Béca, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidabban kivitelű tárgyakból *Szállodák, Vendéglők, Kávéházak és háztartások részére.***SZAKKÖNYVEK**

A „Vendéglősök Naptára” előző évfolyamai az alábbi kedvezményes áron szerezhetők be:

1909 és 1911 évi. „Vendéglősök Naptára”
mely szakkiadványok különösen a borkezelési és pincei teendőkre nézve tartalmaznak fontos tudnivalókat, egyenkint rendelve . . . I K 10 fill.
és együttesen rendelve, a kettő . . . I K 80 fill.

1912 és 1913 évi. „Vendéglősök Naptára”
mely szakkiadványok a különböző közhasznú részekben kívül az „Etel szótárt” tartalmazza, egyenkint . . . I K 60 fill.
és együttesen rendelve . . . 2 K 80 fill.

1914 és 1915 évi. „Vendéglősök Naptára”
egyenkint . . . 2 K — fill.
és együttesen rendelve . . . 3 K 50 fill.

Megrendelések: Fogadó kiadóhivatala,
Bpest, VIII., Gyulai Pál-u. 9 intenzdők.

= Papírszalvéták =

A papírszalvéták használatának bevezetése nemcsak gazdasági hanem egészségügyi szempontból is ajánlatos. A hadügyi kormány ugyancsak ily célból rendelte el a vasúti vendéglőkben úgy Magyarország, mint Ausztria területén a papírszalvéták használatát

Papírszalvétákat a **legjobb minőségben** és **legmérsékeltőbb árak** mellett cégnyomással vagy anélkül, **gyorsan és csinos kivitelben** szállít: a

Fogadó-nyomda, Budapest, József-utca 56